

det Samme som at forkaste Lovforslaget, og at man altsaa derved vil bevirke, at dette Monopol, der maa betragtes som i høi Grad stridende imod hvad der i Almindelighed er fundet at være det Rigtige, vedbliver at bestaae.

Indenrigsministeren: Ved at forelægge Lovforslaget har jeg selv gjort opmærksom paa, at denne Taxationssum af 7,500 Rd. var begrundet paa et ganske løst Skøn, som paa et tidligere Stadium var tilveiebragt, for at have et omtrentligt Begreb om, hvad der handlede om. Ministeriet har heller ikke trostet sig til at bygge noget bestemt Forslag derpaa; men kun derved søgt at tilveiebringe en Maalestok, hvorefter man kunde ubfinde Eiendommens, det vil sige Monopolets Værdi; derpaa var Lovudkastet begrundet; men allerede da det ærede Medlem, der nu er Udvalgets Ordfører, gjorde opmærksom paa en anden og simple Maade, hvorpaa man forsøgsvis kunde komme til en Afgjørelse, hvorved man vilde undgaae alle de med en Expropriation forbundne Misligheder, erklærede jeg mig allerede rene til at gaae ind paa denne Opfattelse, saaledes at der blot meddeltes Ministeriet en Bemyndigelse til indenfor et bestemt Beløbs Grændse ad Overenskomstens Veie med den Paagjældende at søge Sagen ordnet, og jeg var beløvet paa, at Udvalget vilde efter de Oplysninger, der foreligger, stille en Sum til Ministeriets Raadighed. Dersom man derfor i Senhold hertil havde foreslaaet, at denne Sum skulde være 10,000 Rd., vilde jeg ikke have gjort Indvending derimod, da jeg ikke kunde have nogen personlig Mening om, hvorvidt man med en saadan Sum kunde naae Niemedit, og vilde have trostet mig til, hvis det ikke var lykkes, at der ikke var nogen ligefrem Fare paafærde, men at det kun var et mislykket Forsøg. Jeg kan imidlertid ikke Andet end finde det fuldkommen rigtigt, hvad Udvalget gjorde, idet det meente, at hvad man kunde bygge paa det, der forelaa, vilde blive saare løst, at det ikke vilde være passende for den lovgivende Magt saaledes at søge ind par aventure, men at man maatte have nøiagtigere Oplysninger. Jeg troer, at det maa erkjendes, at Ministeriet med Redebønhed er kommet Ud-

valgets Duffe imøde ved at foranstalte, at 3 Mand fra Kjøbenhavn — altsaa Folk, der vare aldeles uberørte af de locale Interesser, der saa let gjøre sig gjældende ved Taxationsforretninger — reisste til Møen; den ene er en Mand, der er i Besiddelse af den største Dvælse i at behandle og bedømme saadanne Forhold, idet han er privat og offentlig Raadgiver i de fleste saadanne Tilfælde; den anden er en anseet Farver og den tredie en dygtig Architect; jeg troer saaledes, at der med Hensyn til Valget ikke lades Noget tilbage at ønske. De have opholdt sig paa Stebet et Par Dage, undersøgt de vedkommende Forhold, og have afgivet en Beretning, som findes trykt i Udvalgets Betænkning; — og man vil vistnok finde, at Sagen er behandlet med stor Omhyggelighed. Jeg tilstaaer, at efterat have forelagt denne Beretning for Udvalget, var jeg beløvet paa Et af To, enten at Udvalget vilde sige, at det vilde tilraade at give den Sum, der af denne Beretning og Bundering fremgaaer at være Monopolets Værdi, eller at det havde sagt Nei, saameget er Monopolet ikke værd, og vi kunne derfor ikke tilraade at give en saadan Sum. Til det første Resultat, at tilraade Thinget at give det Beløb, hvortil Monopolets Værdi i den afgivne Beretning er anset, er imidlertid kun et Mindretal af det ærede Udvalg kommet, hvorimod Fleertallet — som vel tilraader at afløse Monopolet — uden at underkaste den hele Række af Præmisser, hvorpaa de omhandlede Mand have støttet deres Afgjørelse, nogen Prøvelse, uagtet disse Præmisser gaae i en saa stor Detail, at de tilstede en fuldstændig Control med enhver enkelt af de fremsatte Poster, og uden at inklude sig paa nogen Kritik forkaster dette Resultat, og sætter kun derimod imotiverede private Meddelelser, som det altid er meget misligt at lade optræde i en lovgivende Forsamling. Jeg vil endnu tilføie, at jeg ved at tale med Formanden for den nævnte Commission lagde Vægt paa, at det, der maatte blive det endelig Afgjørende, og som maatte fremtræde bestemt i Taxationen, var, hvad Eiendommen kunde indbringe med Monopolet og hvad den var værd uden Monopolet, saa at man altsaa ved at drage det Ene fra det Andet faaer Monopolets Værdi,